

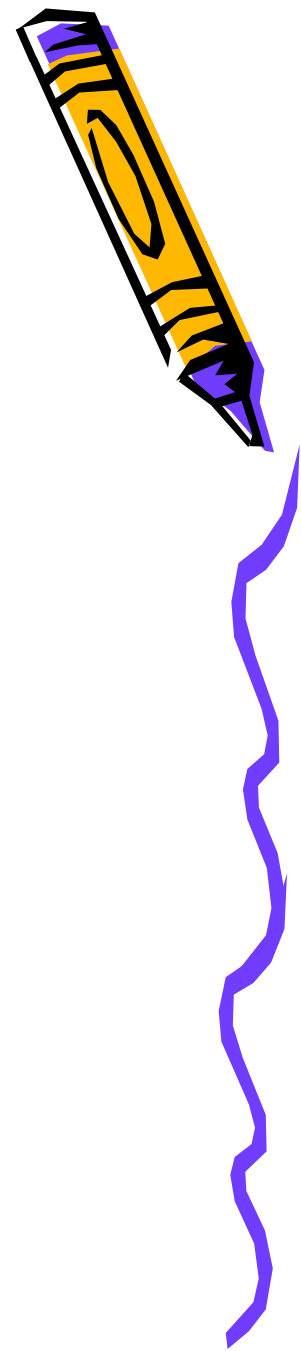
SPECIFIKA DĚTSKÉHO ČTENÁŘE

Čtení a čtenáři

Osnova

- Vývojové fáze
- Rozvoj čtení
- Literární tipy
- Poruchy čtení
- Dítě v knihovně
- Knihovna a škola - RVP
- Domácí úkol

CO JE ČTENÁŘSTVÍ?

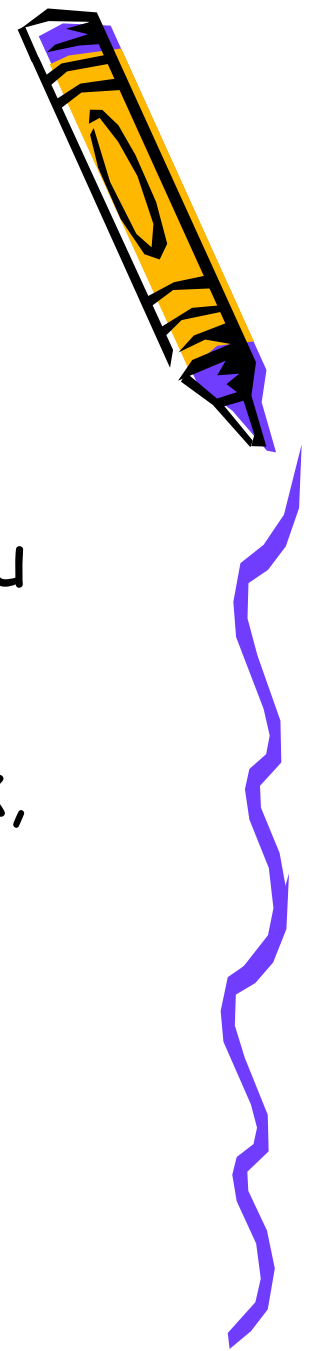

Vývojové fáze

- Novorozenec (do 1 měsíce)
- Kojenec (2 - 12 měsíců)
- Batole (1 - 3 roky)
- Předškolák (3 - 6 let)
- Mladší školní věk (6 - 10 let)
- Střední školní věk (11 - 13)
- Starší školní věk (14 - 16)
- Adolescence (17 - 20)

Rozvoj čtení

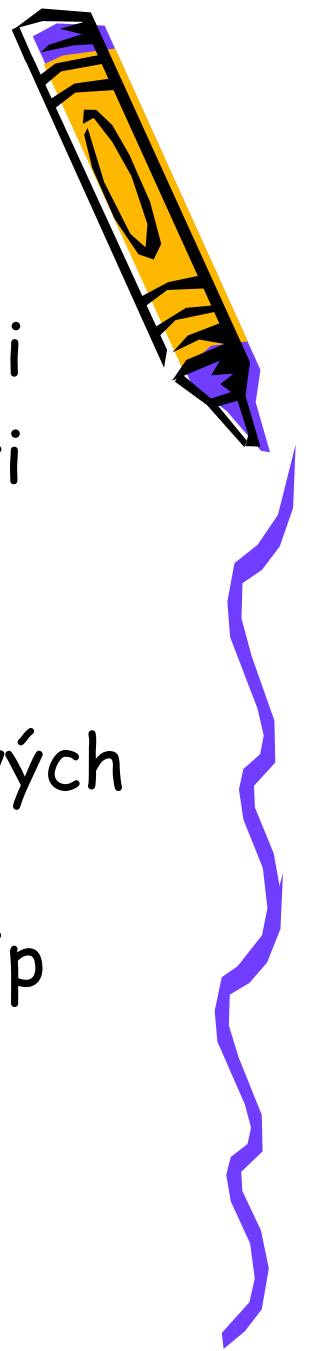
- prenatální - kojenecká fáze
  - předčítání - podněty, rozvoj intelektu
- batole
  - od 1 roku - kniha jako jedna z hraček, kolísavá pozornost
  - 15 měsíců - sáhá po obrázcích

batole

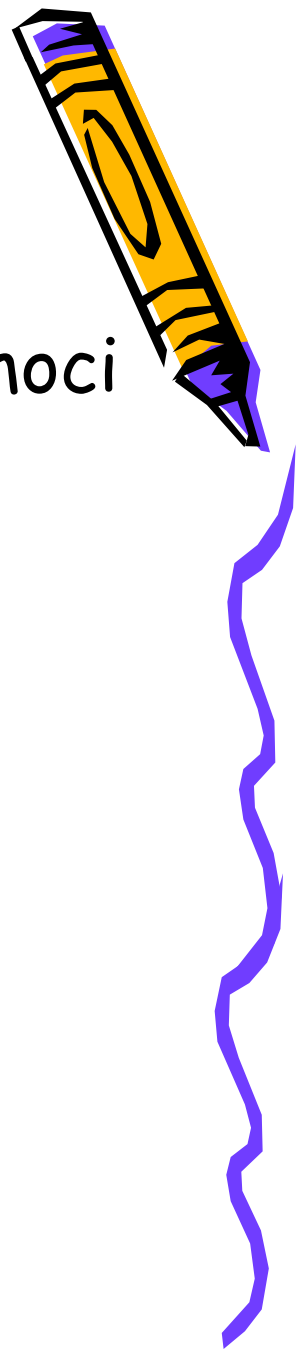
- 18 měsíců - obrací stránky po třech, dovede pojmenovat obrázek
- 24 měsíců - obrací stránky po jedné - pojmenovávání obrázků
- Obrázky jsou symbolem - obrázkovým písmem

- předškolák
  - práce s knihou souvisí s rozvojem řeči
  - pojmenovávání obrázků, popis činnosti
  - vrcholná doba fantazie - **pohádky**
  - předčítání - bezpečí, rozvoj prosociálních vlastností, rozvoj řečových dovedností, normy chování
  - kniha k dětem skutečně mluví - princip čtení objeven

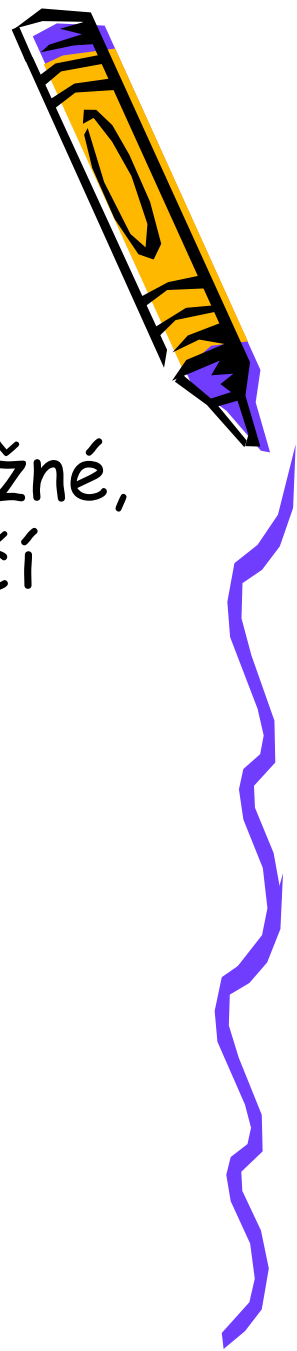

- první třída - učím se číst
  - číst knihy ze symbolů písmen bez pomoci obrázků
  - pasivita -> aktivita
  - velmi náročné -> ztráta motivace
  - důležité pokračovat v předčítání
- mladší školní věk
  - dychtivost po vědění, lehce se dají zaujmout, vytváření zájmů

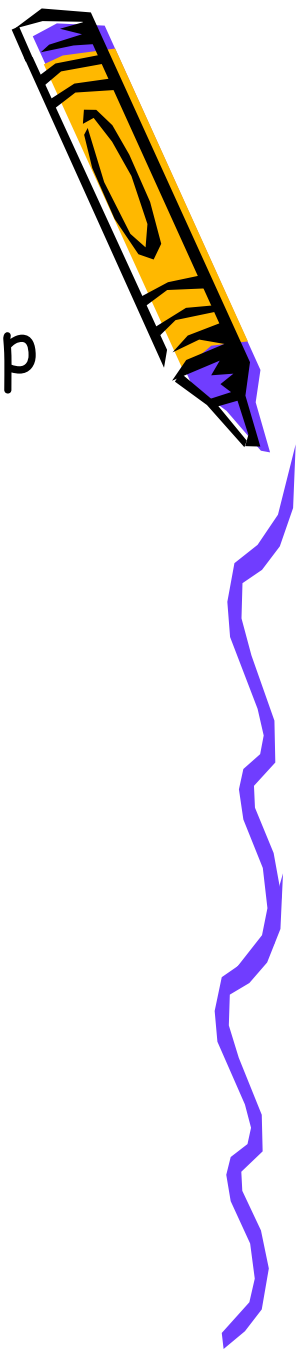
- střední školní věk (10 - 12 let)
  - 4. - 5. třída
  - rozdílné příběhy pro kluky (dobrodružné, fantasy, detektivky) a pro holky (dívčí romány, příběhy se zvířaty)
  - prohloubení pozornosti
  - dostatečně rozvinuté čtenářské schopnosti

Poruchy čtení

- Dyslexie
  - vývojová porucha čtení
  - neschopnost spojit si rychle jednotlivá písmena v celek
  - dítě čte nejistě, pomalu, s nadměrnou námahou
  - často problémy i v pravopise - dysortografie (vynechávání písmen, jejich přehození)
  - inteligence nenarušena

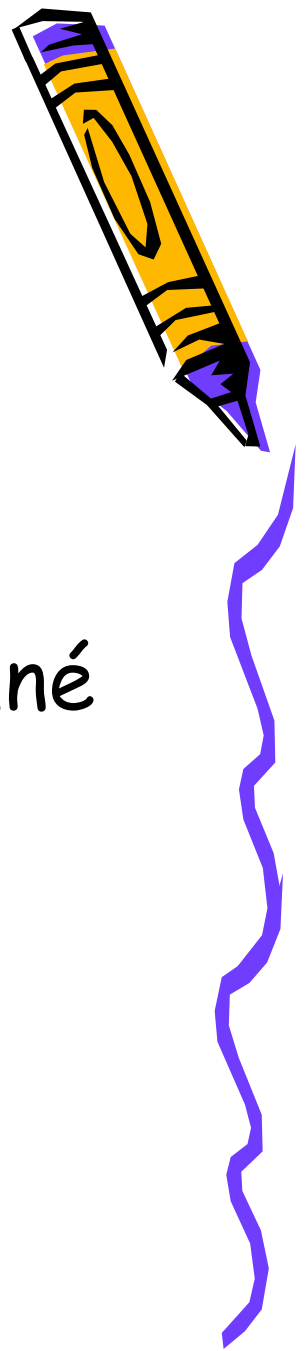

- Dyslexie
  - cca 1 - 2% školních dětí - těžší přístup ke vzdělání, individuální přístup, specifické aktivity
- Hyperlexie
  - časně čtení
  - mimořádná inteligence
  - neharmonický vývoj

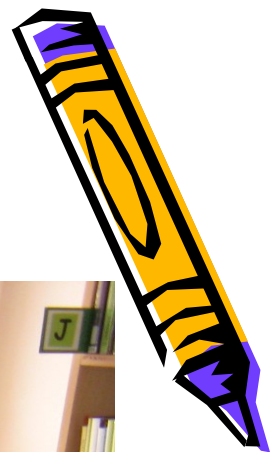

Dítě v knihovně

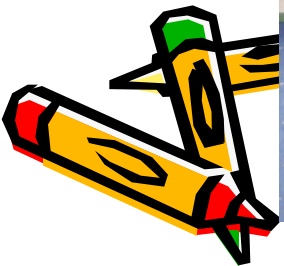
- nepřijde samo
- vyhledává jiné věci než jen knihy
- osobní přístup knihovnice, příjemné prostředí
- vývoj literárních preferencí
- čtení není in
- neidentifikovatelné prostředí

Krb v dětské knihovně v Aradu (Rumunsko)

Dětská knihovna ve Varšavě (Polsko)

KVK Liberec

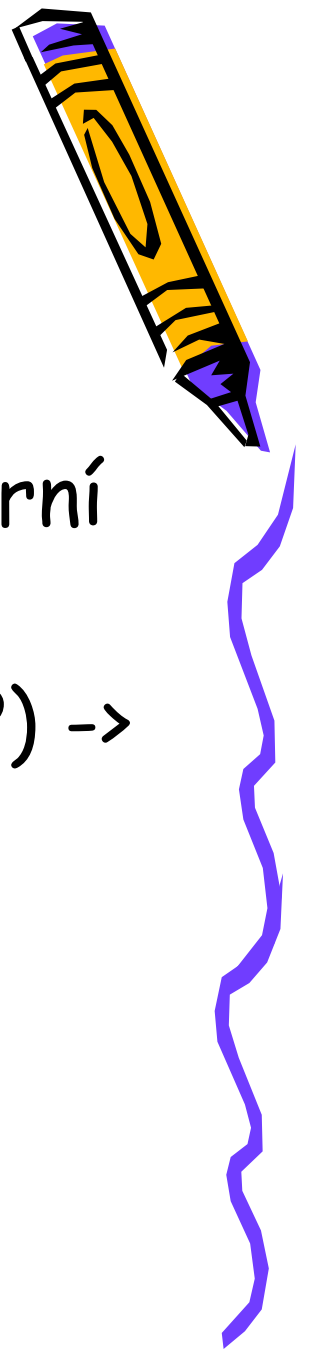

KVK Liberec

Knihovna a škola

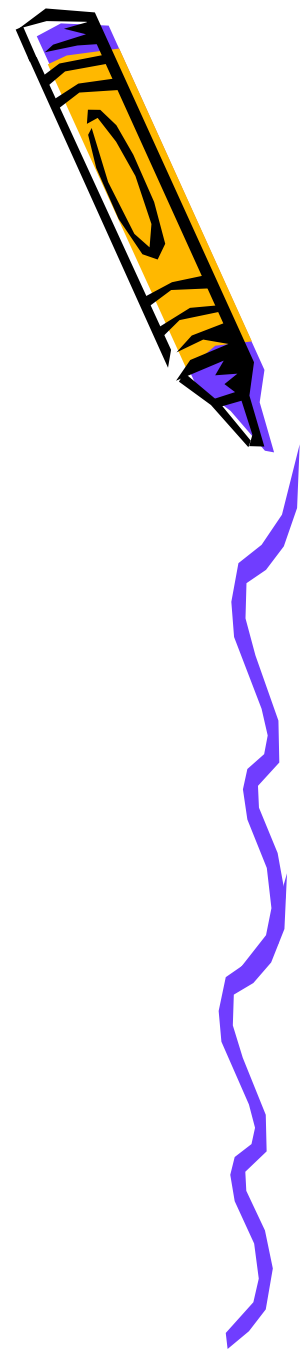

- partnerství, spolupráce
- Reforma školství -> knihovny, kulturní instituce
- Rámcové vzdělávací programy (RVP) -> Školní vzdělávací programy (ŠVP)
- RVP ZV = Co?, podmínky
- ŠVP = Jak? Čím?

RVP

- pro jednotlivé stupně vzdělávání
- podle ŠVP se začalo na všech základních školách učit 1. 9. 2007 v 1. a 6. ročnících, na středních školách 1. 9. 2009

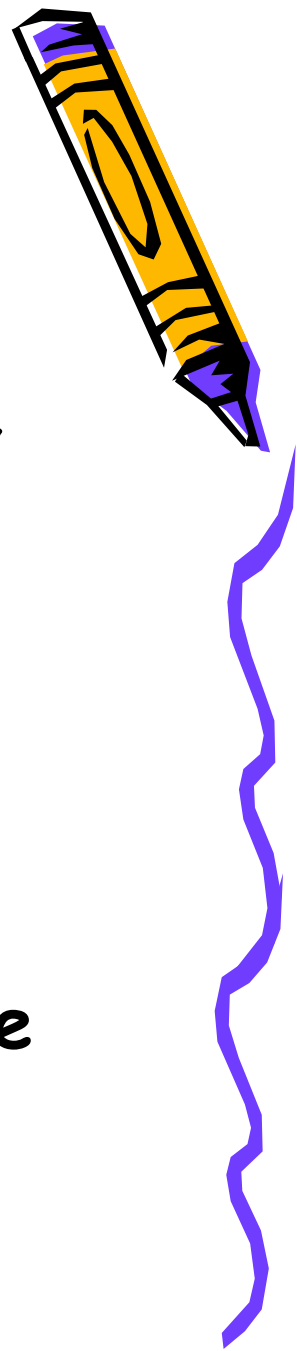
Co RVP přináší?

- dává větší pravomoci škole -> ŠVP zaměřené na určitá témata
- neobsahuje klasické osnovy, ale obsahuje **výstupy** - co by měl žák po absolvování vzdělávací oblasti umět (3., 5. a 9. tř.)
- integrace poznatků z různých předmětů

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

Očekávané výstupy

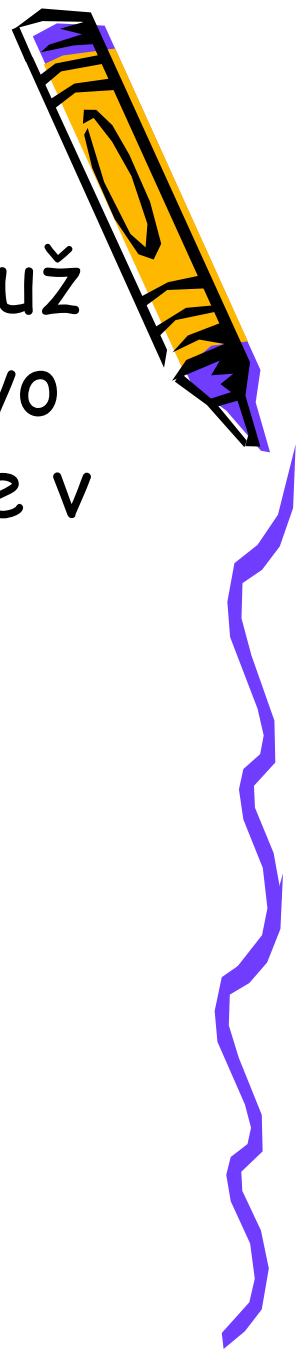

žák :

- *objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání*
- *rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu*
- *zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje*
- **Výstupy se netýkají pouze znalostí, ale také schopností a dovedností**

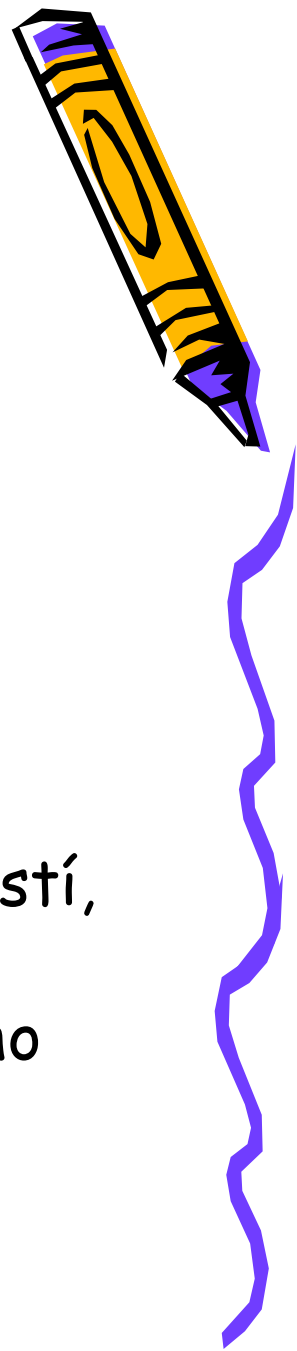

- Měřítkem pro splnění úkolů učitele už nemá být, zda „probral všechno učivo z osnov“. Práce učitele spočívá spíše v tom, že účinně vede žáka ke klíčovým kompetencím a k očekávaným výstupům oborů.
- Používány nové strategie a metody.

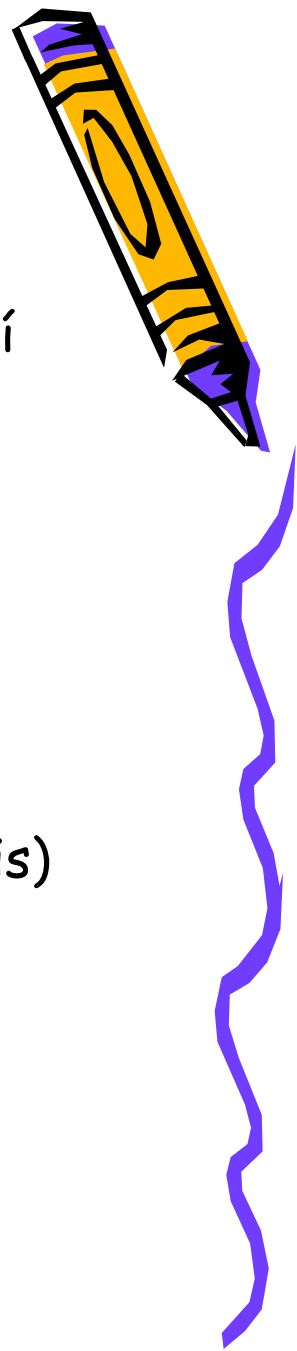

Klíčové kompetence

- kompetence k učení
- kompetence k řešení problémů
- kompetence komunikativní
- kompetence sociální a personální
- kompetence občanské
- kompetence pracovní
- Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti.

V RVP se nehovoří o předmětech, ale o vzdělávacích oblastech

- Jazyk a jazyková komunikace (ČJ a literatura, cizí jazyk)
- Matematika a její aplikace
- Informační a komunikační technologie
- Člověk a jeho svět
- Člověk a společnost (Dějepis, Výchova k občanství)
- Člověk a příroda (Fyzika, Chemie, Přírodopis, Zeměpis)
- Umění a kultura (Hv, Vv)
- Člověk a zdraví (Výchove ke zdraví, Tv)
- Člověk a svět práce

Průřezová témata

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Enviromentální výchova
- Mediální výchova

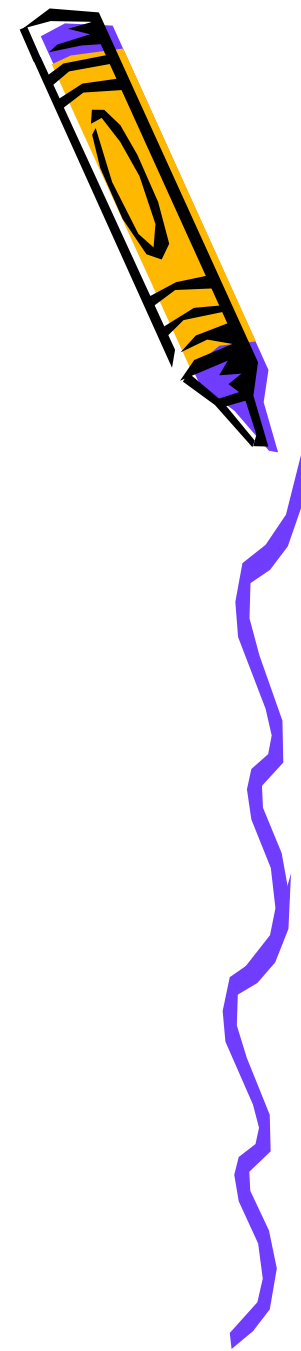

Průřezová témata

- reprezentují okruhy aktuálních problémů současného světa
- procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a přispívají tak k ucelenosti znalostí, dovedností a schopností
- jsou povinné, škola je musí svým žákům nabídnout

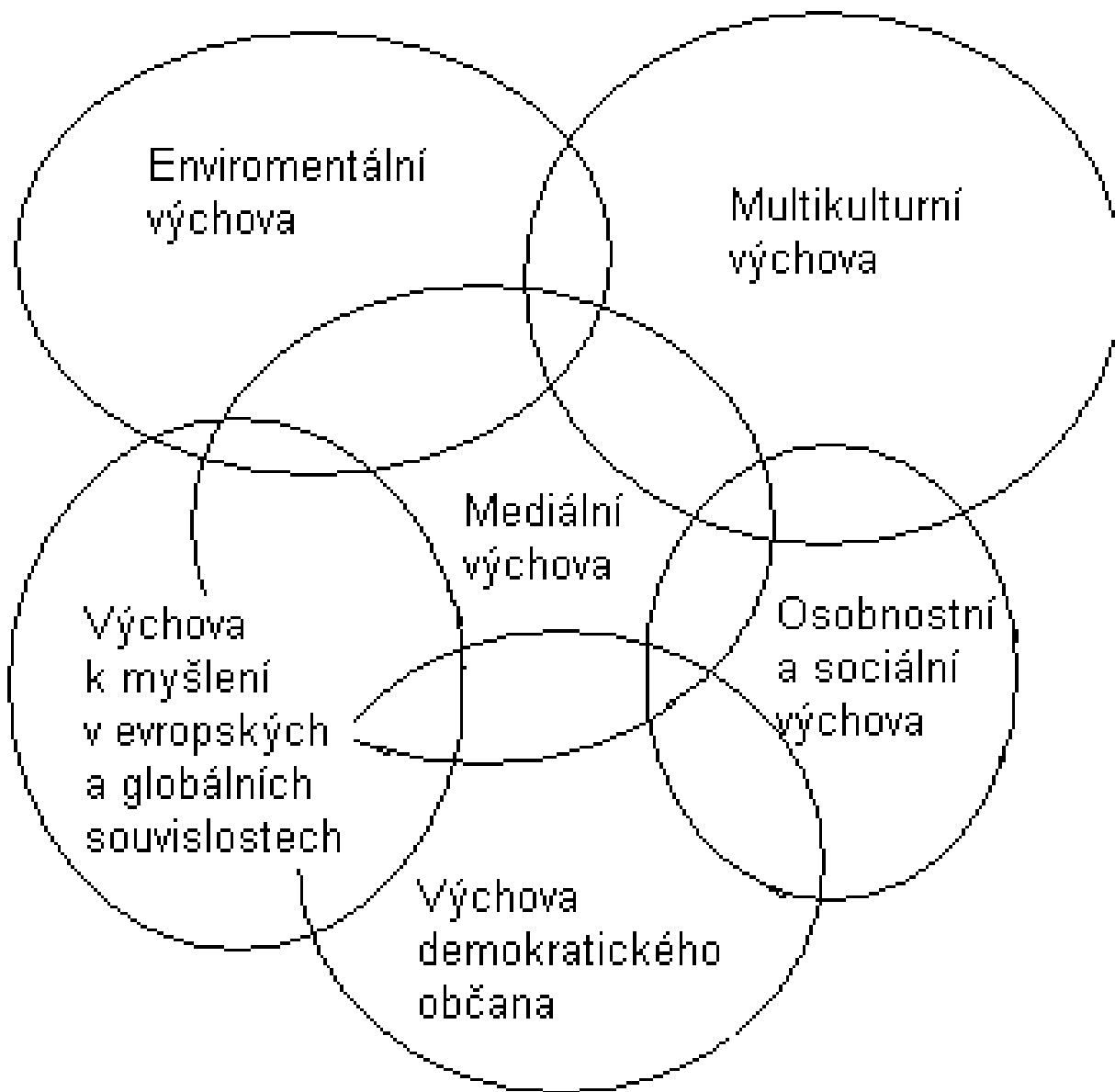
Knihovna a škola

- besedy
  - úprava nabídky dle RVP
  - interaktivní metody
  - aktuální témata
  - pomoc školám (průřezovými tématy)

» www.kjm.cz, Nabídka pro školy

Kritické myšlení

- KM je myšlení nezávislé, samostatné.
- Výchozími body KM jsou informace a informovanost.
- KM hledá a předkládá otázky a problémy.
- KM hledá promyšlená zdůvodnění.
- KM je myšlením ve společnosti.
- Psaní je pro KM nejcennějším nástrojem.

» Thinking Classroom, roč. 4, jaro 2001, str. 36-40

Děkujeme za pozornost.

Mgr. Hana Dospivová
Bc. Helena Selucká

